

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ**

z dnia 27 czerwca 2001 r.

w sprawie kwalifikacji, stopni i tytułów zawodowych w dziedzinie kultury fizycznej oraz szczegółowych zasad i trybu ich uzyskiwania.

(Dz. U. z dnia 10 lipca 2001 r.)

Na podstawie art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. Nr 25, poz. 113 i Nr 137, poz. 639, z 1997 r. Nr 106, poz. 680, Nr 121, poz. 769 i 770 i Nr 160, poz. 1078, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 96, poz. 1106 i Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 9, poz. 117, Nr 72, poz. 839 i Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 5, poz. 43) zarządza się, co następuje:

§ 1. Tytułami zawodowymi w dziedzinie kultury fizycznej są tytuły: trenera, instruktora i menedżera.

§ 2. 1. Ustala się następujące stopnie trenerskie:

- 1) trener klasy drugiej,
- 2) trener klasy pierwszej,
- 3) trener klasy mistrzowskiej.

2. Ustala się następujące specjalizacje instruktorskie:

- 1) instruktor dyscypliny sportu,
- 2) instruktor sportu osób niepełnosprawnych,
- 3) instruktor odnowy biologicznej,
- 4) instruktor rekreacji ruchowej.

§ 3. ⁽¹⁾ 1. Trenerem klasy drugiej może być osoba, która:

- 1) ukończyła studia wyższe na kierunku wychowanie fizyczne ze specjalnością trenerską albo
- 2) posiada tytuł, przez okres co najmniej dwóch lat, instruktora ze specjalizacją w danej dyscyplinie sportu i ukończyła trenerskie studia podyplomowe, albo
- 3) posiada tytuł, przez okres co najmniej dwóch lat, instruktora ze specjalizacją w danej dyscyplinie sportu, posiada co najmniej świadectwo dojrzałości, ukończyła specjalistyczny kurs na stopień trenera klasy drugiej i zdała egzamin końcowy.

2. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu może zwolnić osobę z wymogów określonych w ust. 1, na jej wniosek przedstawiony wraz z opinią właściwego polskiego związku sportowego, biorąc pod uwagę wybitne osiągnięcia tej osoby w pracy szkoleniowej.

§ 4. Trenerem klasy pierwszej może być osoba, która:

- 1) posiada co najmniej świadectwo dojrzałości,
- 2) posiada co najmniej trzyletni staż pracy trenerskiej ze stopniem trenera klasy drugiej,
- 3) posiada udokumentowany dorobek w pracy szkoleniowej,
- 4) ukończyła specjalistyczny kurs na stopień trenera klasy pierwszej w wymiarze co najmniej 40 godzin i zdała egzamin końcowy.

§ 5. Trenerem klasy mistrzowskiej może być osoba, która:

- 1) ukończyła studia wyższe,
- 2) posiada co najmniej pięcioletni staż pracy trenerskiej ze stopniem trenera klasy pierwszej,
- 3) posiada udokumentowany dorobek w pracy szkoleniowej,
- 4) ukończyła specjalistyczny kurs na stopień trenera klasy mistrzowskiej w wymiarze co najmniej 60 godzin i zdała egzamin końcowy.

§ 6. ⁽²⁾ 1. Instruktorem dyscypliny sportu może być osoba, która:

- 1) ukończyła studia wyższe na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskała ocenę bardzo dobrą z końcowego zaliczenia lub egzaminu z zajęć prowadzonych w danej dyscyplinie sportu, w wymiarze co najmniej 60 godzin, lub ukończyła specjalność instruktorską w wymiarze 60 godzin w danej dyscyplinie sportu albo
- 2) ukończyła studia wyższe na kierunku turystyka i rekreacja ze specjalnością instruktorską, w wymiarze co najmniej 80 godzin w danej dyscyplinie sportu, albo
- 3) posiada co najmniej średnie wykształcenie oraz ukończyła specjalistyczny kurs instruktorów w danej

dyscyplinie sportu i zdała egzamin końcowy.

2. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu może zwolnić zawodnika, który osiągnął wyniki o szczególnym znaczeniu dla sportu polskiego, z wymogu posiadania wykształcenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, na jego wniosek przedstawiony wraz z opinią właściwego polskiego związku sportowego.

§ 7. ⁽³⁾ Instruktorem rekreacji ruchowej może być osoba, która:

- 1) ukończyła studia wyższe na kierunku wychowanie fizyczne lub turystyka i rekreacja ze specjalnością instruktorską, w wymiarze co najmniej 80 godzin w danej dyscyplinie rekreacji ruchowej, albo
- 2) posiada co najmniej średnie wykształcenie oraz ukończyła specjalistyczny kurs instruktorów w danej dyscyplinie rekreacji ruchowej i zdała egzamin końcowy.

§ 8. ⁽⁴⁾ Instruktorem sportu osób niepełnosprawnych może być osoba, która:

- 1) ukończyła studia wyższe na kierunku fizjoterapia i uzyskała ocenę bardzo dobrą z przedmiotu obejmującego zagadnienia sportu osób niepełnosprawnych albo
- 2) ukończyła studia wyższe na kierunku wychowanie fizyczne lub na kierunku fizjoterapia ze specjalnością instruktorską, w wymiarze 80 godzin w danej dyscyplinie sportu osób niepełnosprawnych, albo
- 3) posiada tytuł trenera lub instruktora dyscypliny sportu oraz ukończyła specjalistyczny kurs w wymiarze co najmniej 60 godzin.

§ 9. Kształcenie instruktorów rekreacji ruchowej i instruktorów sportu osób niepełnosprawnych, o których mowa w § 7 i 8, może odbywać się w specjalnościach określonych w załącznikach nr 1 i 2 do rozporządzenia.

§ 10. 1. Instruktorem odnowy biologicznej może być osoba, która ukończyła studia wyższe na kierunku wychowanie fizyczne lub na kierunku fizjoterapia:

- 1) ze specjalnością instruktorską w zakresie odnowy biologicznej w wymiarze określonym programem studiów albo
- 2) ukończyła specjalistyczny kurs instruktorów odnowy biologicznej prowadzony przez szkołę wyższą i zdała egzamin końcowy.

2. Instruktorem odnowy biologicznej może być także absolwent średniej szkoły zawodowej kształcącej w zakresie fizjoterapii lub fizykoterapii po ukończeniu kursu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, i zdaniu egzaminu końcowego.

§ 11. Menedżerem sportu może być osoba, która:

- 1) ukończyła studia wyższe ze specjalnością organizacja i zarządzanie sportem albo
- 2) ukończyła studia podyplomowe w zakresie organizacji i zarządzania sportem, albo
- 3) posiada co najmniej średnie wykształcenie i ukończyła specjalistyczny kurs w zakresie organizacji i zarządzania sportem, obejmujący co najmniej 180 godzin, realizowanych na co najmniej trzech sesjach szkoleniowych.

§ 12. Menedżerem dyscypliny sportu lub menedżerem imprez sportowych może być osoba, która posiada co najmniej średnie wykształcenie i ukończyła specjalistyczny kurs menedżerski, obejmujący co najmniej 120 godzin, realizowanych na co najmniej dwóch sesjach szkoleniowych.

§ 13. ⁽⁵⁾ 1. Specjalistyczne kursy, o których mowa w rozporządzeniu, mogą prowadzić:

- 1) szkoły wyższe i zakłady kształcenia nauczycieli, prowadzące kształcenie na kierunkach: wychowanie fizyczne, fizjoterapia lub turystyka i rekreacja,
- 2) jednostki inne niż te, o których mowa w pkt 1, po spełnieniu wymogu określonego w ust. 2.

2. ⁽⁶⁾ Prowadzenie przez jednostki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, specjalistycznych kursów trenerskich, menedżerskich, instruktorów dyscypliny sportu, instruktorów rekreacji ruchowej oraz instruktorów sportu osób niepełnosprawnych wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu.

§ 14. ⁽⁷⁾ 1. Organ wydający zgodę na organizowanie specjalistycznych kursów przez jednostki, o których mowa w § 13 ust. 1 pkt 2, zasięga opinii właściwych polskich związków sportowych lub właściwych stowarzyszeń o zasięgu ogólnokrajowym.

2. Jednostki posiadające zgodę na organizowanie specjalistycznych kursów składają do ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu, w terminie trzech tygodni przed rozpoczęciem kursów, wniosek o zatwierdzenie ramowego programu kursu oraz wymagań, jakie powinny spełniać osoby, które będą prowadziły zajęcia, na formularzu, którego wzór jest określony w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

§ 15. 1. ⁽⁸⁾ Specjalistyczne kursy, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3, § 6 ust. 1 pkt 3, § 7 pkt 2 i § 10 ust. 1 pkt 2, prowadzi się w wymiarze co najmniej 150 godzin, na co najmniej dwóch sesjach szkoleniowych.

2. Liczba godzin zajęć na specjalistycznym kursie trenerskim nie może być niższa niż 300, w tym 60% muszą stanowić zajęcia praktyczne.

§ 16. 1. Dokumentami stwierdzającymi posiadanie kwalifikacji zawodowych trenera i menedżera są dyplomy,

których wzory określają załączniki nr 4-7 do rozporządzenia.

2. Dokumentami stwierdzającymi posiadanie kwalifikacji zawodowych instruktora dyscypliny sportu, rekreacji ruchowej, sportu osób niepełnosprawnych oraz odnowy biologicznej są legitymacje instruktora, których wzory określają załączniki nr 8-11 do rozporządzenia.

§ 17. 1. ⁽⁹⁾ Dyplomy trenera i menedżera sportu wydaje minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu na wniosek osoby zainteresowanej lub organizatora kursu, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Dyplomy trenera klasy drugiej wydają rektorzy akademii wychowania fizycznego dla osób kończących organizowane przez nie kształcenie, o którym mowa w § 3.

3. ⁽¹⁰⁾ Legitymacje instruktora: dyscypliny sportu, rekreacji ruchowej, sportu osób niepełnosprawnych i odnowy biologicznej oraz dyplom menedżera dyscypliny sportu i menedżera imprez sportowych wydają rektorzy szkół wyższych dla osób kończących organizowane przez nie kształcenie. W pozostałych przypadkach dokumenty te wydaje minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu.

4. ⁽¹¹⁾ Do wniosku o wydanie przez ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu dyplomu trenera, menedżera i legitymacji instruktora należy dołączyć odpowiednio urzędowo potwierdzone odpisy dokumentów stwierdzających posiadane wykształcenie, świadectwo ukończenia kursu specjalistycznego i zdania egzaminu, a także dokumenty stwierdzające posiadany dorobek w pracy szkoleniowej.

5. ⁽¹²⁾ Ewidencję wydanych dyplomów i legitymacji prowadzi minister właściwy do spraw kultury fizycznej i sportu, na podstawie nadesłanych, w terminie 30 dni od dnia ich wydania, informacji przez wydających dyplomy lub legitymacje.

§ 18. 1. Tytuły i stopnie zawodowe uzyskane w dziedzinie kultury fizycznej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują swoją ważność.

2. Osoby, które uzyskały kwalifikacje zawodowe na podstawie dotychczasowych przepisów, mogą złożyć wniosek o wydanie dyplomu i legitymacji.

3. Wydane na podstawie dotychczasowych przepisów zgody na prowadzenie kursów specjalistycznych oraz kursów kwalifikacyjnych zachowują ważność na okres, na jaki zostały wydane, z tym że zgody wydane na prowadzenie kursów kwalifikacyjnych stają się zgodami na prowadzenie kursów specjalistycznych, o których mowa odpowiednio w § 4 pkt 4 i § 5 pkt 4.

4. Wnioski o zatwierdzenie programów kursów i składu kadry wykładowców złożone na podstawie dotychczasowych przepisów są rozpatrywane na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia.

§ 19. Traci moc zarządzenie Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Turystyki z dnia 15 lipca 1997 r. w sprawie kwalifikacji, stopni i tytułów zawodowych w dziedzinie kultury fizycznej oraz zasad i trybu ich uzyskiwania (Monitor Polski Nr 45, poz. 445).

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

ZAŁĄCZNIKI

ZAŁĄCZNIK Nr 1⁽¹³⁾

SPECJALNOŚCI INSTRUKTORÓW REKREACJI RUCHOWEJ

1. Aerobik
2. Badminton
3. Bilard
4. Fitness - nowoczesne formy gimnastyki
5. Fitness - ćwiczenia siłowe
6. Fitness - ćwiczenia psychofizyczne
7. Fitness - jogging
8. Golf
9. Gry rekreacyjne
10. Hipoterapia
11. Jazda konna
12. Kajakarstwo
13. Kinezygerontoprofilaktyka
14. Kolarstwo
15. Korfball
16. Koszykówka
17. Lotniarstwo
18. Łucznictwo
19. Modelarstwo lotnicze
20. Narciarstwo zjazdowe
21. Narciarstwo biegowe
22. Paintball
23. Płetwonurkowanie
24. Pływanie
25. Piłka nożna
26. Piłka siatkowa
27. Samoobrona
28. Snowboard
29. Sporty motorowodne
30. Surwiwal
31. Tenis
32. Tenis stołowy
33. Windsurfing
34. Wrotkarstwo
35. Wspinaczka skałkowa
36. Żeglarstwo

ZAŁĄCZNIK Nr 2⁽¹⁴⁾

SPECJALNOŚCI INSTRUKTORÓW SPORTU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Badminton
2. Biathlon
3. Bilard
4. Boccia
5. Goalball
6. Gry zespołowe - piłka siatkowa na stojąco, piłka siatkowa na siedząco, rugby na wózkach, koszykówka na wózkach, koszykówka, piłka nożna
7. Jeździectwo
8. Judo
9. Kolarstwo
10. Kajakarstwo
11. Kręglarstwo
12. Lekka atletyka
13. Łucznictwo
14. Łyżwiarstwo szybkie
15. Łyżwiarstwo figurowe
16. Narciarstwo biegowe
17. Narciarstwo zjazdowe

- 18. Pływanie
- 19. Podnoszenie ciężarów
- 20. Strzelectwo
- 21. Szachy
- 22. Szermierka na wózkach
- 23. Taniec na wózkach
- 24. Tenis stołowy
- 25. Tenis, tenis na wózkach
- 26. Wioślarstwo
- 27. Żeglarstwo

ZAŁĄCZNIK Nr 3⁽¹⁵⁾

WZÓR WNIOSKU O ZATWIERDZENIE RAMOWEGO PROGRAMU KURSU I WYMAGAŃ, JAKIE POWINNY SPEŁNIAĆ OSOBY, KTÓRE BĘDĄ PROWADZIĆ ZAJĘCIA

.....
(miejsowość i data)

.....
(pieczęć organizatora)

**Minister właściwy
do spraw kultury fizycznej i sportu**

**WNIOSEK
o zatwierdzenie ramowego programu kursu i wymagań, jakie
powinny spełniać osoby, które będą prowadzić zajęcia**

Zwracam się z wnioskiem o zatwierdzenie ramowego programu i wymagań, jakie powinny spełniać osoby, które będą prowadzić zajęcia

.....
(określenie rodzaju kursu specjalistycznego)

.....
ze specjalnością
(dziedzina i dyscyplina)

- 1. Lokalizacja kursu (miejsowość, adres, tel.):
- 2. Czas trwania kursu:
- 3. Podział kursu na sesje szkoleniowe:
- 4. Przewidywana liczba uczestników:
- 5. Wykładowcy (w liczbach):
 - 1) profesorowie, doktorzy habilitowani i doktorzy oraz trenerzy klasy mistrzowskiej
 - 2) trenerzy klasy pierwszej
 - 3) osoby, które ukończyły studia drugiego stopnia, wybitni praktycy oraz trenerzy klasy drugiej
 - 4) pozostałe osoby (kierownik kursu i moderator programu)
 - 5) telefon kierownika kursu
- 6. W załączeniu:
 - 1) lista uczestników,
 - 2) harmonogram zajęć dydaktycznych z wykazem wykładowców i ich obciążeniem.

ZAŁĄCZNIK Nr 4⁽¹⁶⁾

WZÓR DYPLOMU TRENERA

wzór

Format 207 x 145 mm, wykonanie na papierze białym, oprawa twarda, imitacja skóry w kolorze granatowym (klasa druga) lub zielonym (klasa pierwsza), lub brązowym (klasa mistrzowska).

ZAŁĄCZNIK Nr 5⁽¹⁷⁾

WZÓR DYPLOMU MENEDŻERA SPORTU

wzór

Format 207 x 145 mm, wykonanie na papierze białym, oprawa twarda, imitacja skóry w kolorze beżowym.

ZAŁĄCZNIK Nr 6⁽¹⁸⁾

WZÓR DYPLOMU MENEDŻERA DYSCYPLINY SPORTU

wzór

Format 207 x 145 mm, wykonanie na papierze białym, oprawa twarda, imitacja skóry w kolorze beżowym.

ZAŁĄCZNIK Nr 7⁽¹⁹⁾

WZÓR DYPLOMU MENEDŻERA IMPREZ SPORTOWYCH

wzór

Format 207 x 145 mm, wykonanie na papierze białym, oprawa twarda, imitacja skóry w kolorze beżowym.

ZAŁĄCZNIK Nr 8⁽²⁰⁾

WZÓR LEGITYMACJI INSTRUKTORA DYSCYPLINY SPORTU

wzór

Format 147 x 99 mm, wykonanie na papierze białym, oprawa twarda, imitacja skóry w kolorze czerwonym.

ZAŁĄCZNIK Nr 9⁽²¹⁾

WZÓR LEGITYMACJI INSTRUKTORA REKREACJI RUCHOWEJ

wzór

Format 147 x 99 mm, wykonanie na papierze białym, oprawa twarda, imitacja skóry w kolorze czerwonym.

ZAŁĄCZNIK Nr 10⁽²²⁾

WZÓR LEGITYMACJI INSTRUKTORA SPORTU OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

wzór

Format 147 x 99 mm, wykonanie na papierze białym, oprawa twarda, imitacja skóry w kolorze czerwonym.

ZAŁĄCZNIK Nr 11⁽²³⁾

WZÓR LEGITYMACJI INSTRUKTORA ODNOWY BIOLOGICZNEJ

wzór

Format 147 x 99 mm, wykonanie na papierze białym, oprawa twarda, imitacja skóry w kolorze czerwonym.

rozporządzenie z dnia 8 lutego 2003 r.

- zmieniony przez § 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sportu z dnia 20 czerwca 2006 r. (Dz.U.06.124.864) zmieniającego nin. rozporządzenie z dnia 27 lipca 2006 r.

²²⁾ Załącznik nr 10:

- zmieniony przez § 1 pkt 6 rozporządzenia z dnia 20 grudnia 2002 r. (Dz.U.03.8.93) zmieniającego nin. rozporządzenie z dnia 8 lutego 2003 r.

- zmieniony przez § 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sportu z dnia 20 czerwca 2006 r. (Dz.U.06.124.864) zmieniającego nin. rozporządzenie z dnia 27 lipca 2006 r.

²³⁾ Załącznik nr 11:

- zmieniony przez § 1 pkt 6 rozporządzenia z dnia 20 grudnia 2002 r. (Dz.U.03.8.93) zmieniającego nin. rozporządzenie z dnia 8 lutego 2003 r.

- zmieniony przez § 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sportu z dnia 20 czerwca 2006 r. (Dz.U.06.124.864) zmieniającego nin. rozporządzenie z dnia 27 lipca 2006 r.